Diamond Mountain University
Depth Course 5: Setting Fire to Your Meditation, Part II

Reading Nine: Beyond Knowledge Itself

The following translation is an excerpt from Master Kamalashila's text on meditation., called Bhavana Krama, or The Steps of Meditation. Master Kamalashila wrote three such books on meditation, all with the same title, the one we are using is the middle one. This work can be found in Tibetan in the ACIP database, TD3915, folios 33A-33B.

****

Beyond Knowledge Itself

དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་སྩལ་ཏེ།

तत्रायम् आर्यलंकावतारे संक्षेपात् प्रज्ञाभावनाक्रमो निर्दिष्टः।

I shall now give you a list of the stages for meditating on wisdom, as it was stated in the exalted sutra, *Journey to Lanka:*

།སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས།
།ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ།
།དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས།
།སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་བར་བྱ།

चित्तमात्रं समारुह्य बाह्यम् अर्थं न कल्पयेत्।
तथतालम्बने स्थित्वा चित्तमात्रम् अतिक्रमेत्॥

Come to rest in the mind alone,
And stop imagining
Objects outside;
Fix yourself on the object of thusness,
Then apply this to even
The mind itself.

།སེམས་ཙམ་ལས་ནི་བཟླས་ནས་སུ།
།སྣང་བ་མེད་ལས་བཟླ་བར་བྱ།
།སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།
།དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་།

चित्तमात्रम् अतिक्रम्य निराभासम् अतिक्रमेत् ।
निराभासे स्थीतो योगी महायानं स पश्यति ॥

Once you've gone beyond the mind itself,
Then go beyond even
The lack of an image;
The yogi who rests in that absence of image,
Is he who sees
The Greater Way.

།ཞི་བ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས།
།སྨོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས།
།ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག་མེད་པ།
།སྣང་བ་མེད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར། །

अनाभोगगतिः शान्ता प्रणिधानैर् विशोधिता ।

ज्ञानं निरात्मकं श्रेष्ठं निराभासेन पश्यति ॥ इति ।

This place of simultaneous peace,
Is purified
By means of prayer;
The highest wisdom comes to see
There is no self,
And nothing to see.

དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །

तत्रायम् अर्थः ।

Here is what this means.

ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་གཟུགས་ཅན་གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པ་དེ་དག་ལ་ཅི་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནམ་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

प्रथमं योगी ये रूपिणो धर्मा बाह्यार्थतया परैः परिकल्पितास् तेषु तावद् विचारयेत्। किम् एते विज्ञानाद् अन्ये आहोस्विद् विज्ञानम् एवैतत् तथा प्रतिभासते यथा स्वप्नावस्थायाम् इति ।

Yogis should start out by examining those things which possess physical form. We should take whatever our other senses have *imagined* as an *object* which exists *outside*—those which we label as physical, and so forth, and check: are these things something other than consciousness? Or are they consciousness itself?

Could it be that they are the same as the *images* that appear to us when we dream?

དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་བ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བཤིག་སྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་དོན་དེ་དག་མི་མཐོང་ངོ་། །དེས་དེ་དག་མ་མཐོང་བས་འདི་སྙམ་དུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །

तत्र विज्ञानाद् बहिः परमाणुशो विचारयेत्। परमाणूंश् च भागशः प्रत्यवेक्षमाणो योगी तान् अर्थान् न समनुपश्यति। तस्यासमनुपश्यत एवं भवति। चित्तमात्रम् एवैतत् सर्वं न पुनर् बाह्यो ऽर्थो विद्यते।

Then they should take any outer object which they find to be something other than consciousness, and break it down into atoms. And since the parts of an atom are also merely labeled, the yogi can no longer *see* these objects. And because he cannot see them, he thinks to himself: "All of these things are merely the *mind alone*—outer objects do not exist."

འདི་ལྟར། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །ཞེས་དེ་སྐད་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དམིགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

तद् एवम्। चित्तमात्रं समारुह्य बाह्यम् अर्थम् न कल्पयेत् रूपिधर्मविकल्पान् त्यजेद् इत्य् अर्थः। तेषाम् उपलब्धिलक्षणप्राप्तानां विचारयेद् अनुपलब्धेः।

And therefore, the phrase *come to rest in the mind alone, and stop imagining objects outside* is just another way of saying that we need to abandon our misconceptions about physical objects. Because if we really examine those things which are defined as an object which we can see, we can't see them.

དེ་ལྟར་ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཤིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པར་མི་རུང་སྟེ། འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

एवं रूपिणोधर्मान् विभाव्यारूपिणो विभावयेत्। तत्र यच् चित्तमात्रं तद् अप्यसति ग्राह्ये ग्राहको न युक्तो ग्राहकस्य ग्राह्यापेक्षत्वात्।

And then in the same way that we have deconstructed physical things, we should move on to deconstruct all the things which are not physical. For that, examine as well that which we consider to be the *mind itself*. It would be illogical for there to be a subject state of mind which holds, if there is no object for it to hold onto. Because in order to be a holder, you must have something to hold.

དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལས་དབེན་ཞིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ། །

ततो चित्तं ग्राह्यग्राहकविविक्तम् अद्वयम् एव चित्तम् इति विचारयेत अद्वयलक्षणे तथतालम्बने स्थित्वा तद् अपि चित्तमात्रम् अतिक्रमेत्। ग्राहकम् आकारम् अतिक्रमेत्।

And so we remove the mind from its role of the held object and the subject holder, and we figure out that it is completely devoid of duality. And finding this quality of non-duality is what it is to *fix yourself on the object of thusness, then apply this to even the mind itself.*

འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ ། །

द्वयनिराभास एवाद्वयज्ञाने तिष्ठेद् इत्य् अर्थः।

It is another way of saying that we should *go* far *beyond* the appearance of a subject state of mind, and stay in the knowledge of non-duality—the fact that this *image* which appears to us as two doesn't exist.

དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་ལ་བཟླས་ནས་གཉིས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ།

एवं चित्तमात्रम् अतिक्रम्य तद् अपि द्वयनिराभासं यज् ज्ञानं तद् अतिक्रमेत्।

In this same way, *once* we've *gone beyond the mind itself,* we must also *go beyond* our knowledge of non-dual appearances.

བདག་དང་གཞན་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བརྫུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་དེ་ཡང་གུད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྟགས་ལ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོར་བར་བྱ་སྟེ།

स्वतः परतो भावानां जन्मानुपपत्तेः। ग्राह्यग्राहकयोश् चालीकत्वे तद्व्यतिरेकात् तस्यापि सत्यत्वम् अयुक्तम् इति विचारयेत्। तत्राप्यद्वयज्ञाने वस्तुत्वाभिनिवेशं त्यजेत्।

Because we know that it is impossible for working things to start either from themselves or from something else, subjects and objects must be false. For they can't exist in any other way. Now we must also cast aside our ties to this

knowledge of non-duality existing as a working thing, by realizing that it as well does not exist in actual truth.

གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །

अद्वयज्ञाननिराभास एव ज्ञाने तिष्ठेद् इत्य् अर्थः ।

This is all another way of saying we should remain singly *fixed* on the awareness that this very knowledge of non-duality—the utter *absence of* any *image* that seems to appear—is a knowledge which does not exist.

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ལ་ཞུགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

एवं सति सर्वधर्मनिःस्वभावताप्रतिपत्तौ स्थितो भवति। तत्र स्थितस्य परमतत्त्वप्रवेशात निर्विकल्पसमाधिप्रवेशः ।

If we do remain fixed on this, we are *resting in* the realization that all existing things lack a true nature. And by *resting in* that, we are planted in the highest pure truth—immersed within a concentration which does not conceive of anything.

དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གི་ཚེ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་ངོ། །དེ་ཁོ་ན་དམ་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

तथा चाद्वयज्ञाननिराभासे ज्ञाने यदा स्थितो योगी तदा परमतत्त्वे स्थितत्वात् महायानं स पश्यति। एतद् एव तन् महायानम् उच्यते यत् परमतत्त्वदर्शनम्।

So, when *the yogi* comes to *rest* in the knowledge of non-duality—a knowledge which *lacks* any *image*, it is at that point that this yogi enters into the path of seeing, and thus *sees the Greater Way.* For what we call *the Greater Way* is none other than what this *highest* thusness *sees*.

དེ་ཁོན་དམ་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་ན་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

एतद् एव तत् परमतत्त्वदर्शनं यत् सर्वधर्मान् प्रज्ञाचक्षुषा निरूपयतः सम्यग्ज्ञानावलोके सत्यदर्शनम्।

Seeing this highest thusness is looking through all existing things with the eye of wisdom. And when this *image* of immaculate *wisdom* shines forth, it is *seeing nothing* at all.

The following translation is a selection from Je Tsongkapa's middle-length text on the Steps of the Path, entitled Lam Rim Dring, *where he explains a quotation from the* King of Concentration Sutra. *This Tibetan text can be found in the ACIP database, S5392, folios 480B-481A. The sutra itself is presently being input by ACIP and has yet to receive a reference number; this passage can be found in chapter 9, verses 11-13, 15-17, 21-22 in the Mithila Institute edition of the Sanskrit text.*

****

Song of Emptiness

དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་སྒྱུ་མའི་དོན་དེ་རྣམས་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་དག་ཏུ་བརྗོད་ནས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

I have just explained what we mean by "illusion." But we must also contemplate the metaphors for illusion which have been expressed as songs of verse in the profound sutras. As it is stated in the sutra, *King of Concentration:*

།ཇི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་།
།སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུར།
།མཚན་མ་བསྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་།
།ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།

यथैव गन्धर्वपुरं मरीचिका यथैव माया सुपिनं यथैव ।
स्वभावशून्या तु निमित्तभावना तथोपमान् जानथ सर्वधर्मान् ॥११ ॥

Experience the indications
As but a hallucination
As a city of the ghosts,

An illusion, or a dream;
Know all things are just the same—
Devoid of any nature.

།ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྭངས་པར་ཟླ་ཤར་བ།
།དེ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་དྭངས་པའི་མཚོར་སྣང་སྟེ།
།ཟླ་བ་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད།
།ཆོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས།

यथैव चन्द्रस्य नमो विशुद्धे ह्रदे प्रसन्ने प्रतिबिम्ब दृश्यते ।
शशिस्य संक्रान्ति जले न विद्यते तल्ल्‌ अक्षणान्‌ जानथ सर्वधर्मान्‌ ॥१२ ॥

Just as when the sky is clear
The moon is shining down;
She's reflected in a crystal lake,
But has not jumped into the water.
Know that the quality
Of every thing is just the same.

།ཇི་ལྟར་མི་དག་ནགས་རིའི་ཁྲོད་འདུག་ནས།
།གླུ་ལེན་སྨྲ་དང་རྒོད་དང་ངུ་བ་ལས།
།བྲག་ཆ་ཐོས་ཀྱང་སྣང་བ་མེད་པ་ལྟར།
།ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།

यथा नरः शैलवनान्तरे स्थितो भनेय्य गायेय्य हसेय्य रोदये ।
प्रतिश्रुत्का श्रूयति नो च दृश्यते तथोपमान्‌ जनथ सर्वधर्मान्‌ ॥१३ ॥

Just as we hear the echo of
The people who are living
Within the mountain trees,
As they talk and sing, laugh and cry,
Know all things are just the same—
There's nothing there to see.

།ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་ཡང་འདོད་བསྟེན་པ།
།སྐྱེས་བུ་སད་པར་གྱུར་ནས་མི་མཐོང་སྟེ།
།བྱིས་པ་ཤིན་ཏུ་འདོད་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན།
།ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།

यथैव कामान् सुपिनन्त सेविय प्रतिबुद्धसत्त्वः पुरुषो न पश्यति ।
स बाल कामेष्वतिकामलोभी तथोपमान् जानथ सर्वधर्मान् ॥१५॥

Just as someone in a dream
Enjoying objects of the senses
Can't find them after he awakes,
Know all things are just the same—
Only infants are obssessed
By desire for worldly things.

།སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤྲུལ་ཏེ།
།རྟ་དང་གླང་པོ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་བྱས།
།དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད།
།ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།

रूपान् यथा निर्मिणि मायकारो हस्तीरथानश्वरथान् विचित्रान् ।

न चात्र कश्चिद् रथ तत्र दृश्यते तथोपमान् जानथ सर्वधर्मान् ॥१६ ॥

The magician conjures
From thin air things like
A horse or elephant or car.
Know all things are just the same—
There's nothing there at all
Which exists the way it appears.

།ཇི་ལྟར་བུ་མོ་གཞོན་ནུའི་རྨི་ལམ་ན།
།བུ་ཕོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས།
།བྱུང་ནས་དགའ་ཞིང་ཤི་ནས་མི་དགའ་ལྟར།
།ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།

यथा कुमारी सुपिनान्तरस्मिन् सा पुत्र जानं च मृतं च पश्यति ।
जातोऽतितुष्टा मृते दौर्मनःस्थिता ॥१७ ॥

Know all things are just the same
As when a maiden dreams—
When she sees she's borne a child
She is filled with joy,
And when she sees the child has died
Grieves about the death.

།སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཆུ་ནི་ཡོངས་མེད་ན།
།སེམས་ཅན་རྨོངས་པ་དེ་ལ་འཐུང་འདོད་དེ།
།མི་བདེན་ཆུ་ནི་བཏུང་བར་ཡོངས་མི་ནུས།
།ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།

मरीचिकायामुदकं न विद्यते स मूढ सत्त्वः पिबितुं तदिच्छति ।
अभूतवारिं पिबितुं न शक्यते तथोपमान् जानथ सर्वधर्मान् ॥२१ ॥

Although the water doesn't exist,
People who are in the dark
Long to drink from the mirage.
Know all things are just the same—
The water is unreal,
Nothing we can drink at all.

།ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤིང་རློན་པའི་སྡོང་པོ་ལ།
།སྙིང་པོ་འདོད་ཕྱིར་སྐྱེས་བུས་དེ་གཤགས་ཀྱང་།
།ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཀུན་ན་སྙིང་པོ་མེད།
།ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།
།ཞེས་སོ། །

यथैव आर्द्रं कदलीय स्कन्धं सारार्थिकः पुरुषु विपाटयेत ।
बहिर्वा आध्यात्म न सारमस्ति तथोपमान् जानथ सर्वधर्मान् ॥२२ ॥

Because a row of sodden reeds
Seems to have a juicy core,
Some people work to split them open;
Know all things are just the same—
There is no core
Within or without.